

ת"פ (ראשון לציון) 39913-12-21 - מדינת ישראל נ' בכור חי דזן

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 39913-12-21 מדינת ישראל נ' דזן ואח'

לפני כבוד השופטת, סגנית הנשיא שירלי דקל נוח

בעניין: המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים
1. בכור חי דזן
2. מור אנו
3. מאור מרדכי חנין
4. רפאל מזרחי
5. טל מוסרי
6. נתנאל שמעון

גזר דין - נאשם 2

כתב האישום

נאשם 2 (להלן: "הנאשם") הורשע על פי הודאתו, שנמסרה במסגרת הסדר דיוני, בכתב אישום מתוקן, בעבירות של קשירת קשר לפשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"); חבלה במזיד ברכב בצוותא חדא, לפי סעיף 413ה + סעיף 29(א) לחוק העונשין וכן איומים בצוותא חדא, לפי סעיף 192 + סעיף 29(א) לחוק העונשין.

לפי עובדות כתב האישום המתוקן, עובר למועד הרלוונטי לכתב האישום, במועד שזמנו המדויק אינו ידוע למאשימה, התקיים אירוע שטיבו אינו ידוע במדויק למאשימה, בו היו מעורבים חלק מששת הנאשמים המפורטים בכתב האישום או כולם וכן אריאל נחום (להלן: "אריאל") ומי מחבריו (להלן: "האירוע המקדים").

בעקבות האירוע המקדים, עובר למועד הרלוונטי לכתב האישום, במועד ובנסיבות שאינם ידועים למאשימה במדויק, קשרו ששת הנאשמים שבכתב האישום קשר בינם לבין עצמם ועם אחר נוסף, שזהותו אינה ידועה למאשימה (להלן: "האחר"), שמטרתו הריסת רכבו של אריאל וכן איומים עליו.

ביום 4.12.2021 נהג אריאל ברכב מסוג פולקסוואגן ג'טה (להלן: "רכב הג'טה") יחד עם חבריו - חן אלבז (להלן: "חן") וגל בדש (להלן: "גל"). אריאל עצר את רכב הג'טה על נתיב הנסיעה וגל ירד מהרכב לקיוסק סמוך, בעוד אריאל וכן ממתינים ברכב.

במסגרת הקשר ולשם קידומו, מיד ובסמוך למתואר, הגיע למקום רכב מסוג מרצדס בשימוש של נאשם 1 (להלן: "רכב מרצדס 1") והבהב באמצעות אורות גבוהים לרכב הג'טה כמסמן לו לפנות את נתיב הנסיעה.

אז התקדם אריאל באמצעות רכב הג'טה, פנה ועצר את הרכב על מדרכה בסמוך למקום, כאשר מצדו נמצא מעקה בטיחות. מיד ובסמוך, עקף רכב מרצדס 1 את רכב הג'טה, עצר מטרים ספורים אחריו, ומרכב מרצדס 1 ירדו שניים מששת הנאשמים, אשר זהותם אינה ידועה במדויק או האחר, כאשר אחד מהם אוחז אלה בידו והתקרבו אל רכב הג'טה, ורכב מרצדס 1 המשיך בנסיעה.

במסגרת הקשר ולשם קידומו, במקביל למתואר, הגיע למקום רכב מרצדס נוסף שבבעלותו ובשימוש של נאשם 5 (להלן: "רכב מרצדס 2") ונעצר בסמוך לרכב הג'טה. או אז ירדו מהרכב שלושה נוספים, ביניהם חלק מהנאשמים, שזהותם המדויקת אינה ידועה למאשימה, או האחר, ורכב מרצדס 2 המשיך בנסיעתו, תוך שאחד מהם עומד מאחורי רכב הג'טה ולא מאפשר את נסיעתו.

בנסיבות אלו, חבלו הנאשם יחד עם נאשמים 3 ו-6 וכן האחר ברכב הג'טה באמצעות אלות, מקלות ובעיטות, תוך שהם מקללים את אריאל ומנפצים את שמשות רכבו, כאשר הזכוכיות עפות על חן, בעוד נאשם 1 התקרב אל רכב הג'טה ונעמד בסמוך. מספר שניות לאחר מכן, התקרבו נאשם 5 אל המקום.

מיד ובסמוך, ניסה אריאל לעזוב את המקום באמצעות רכב הג'טה, אולם נחסם על ידי אחד מהנאשמים או האחר, שעמד מאחורי רכב הג'טה וחיבט בעוצמה באמצעות אלה בשמשה האחורית של הרכב, ולאחר מכן, פינה את נתיב הנסיעה. בהמשך, הצליחו אריאל וכן לברוח מהמקום ונסעו לבית אחותו של אריאל. הנאשמים והאחר חזרו לרכבי המרצדס ונסעו אחר רכב הג'טה.

כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים והאחר, נפצע חן בידו מרסיס זכוכית שניתז וכן נגרמו לרכב הג'טה נזקים רבים בדמות ניפוץ שמשות אחוריות, כיפוף פח הרכב, כיפוף ושבירת מראות הרכב, ניפוץ פנסי הרכב הקדמיים ותקר באחד מגלגלי הרכב.

בהמשך, נעצר הנאשם, יחד עם נאשמים 1, 3 ו-4, כשבנסיבות אלו החזיק נאשם 4 סכין מתקבעת שלא כדין.

ההסדר הדיוני, התנהלות ההליך המשפטי ותסקירי שירות המבחן

ביום 26.6.2022 הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר דיוני, במסגרתו תוקן כתב האישום כמפורט לעיל. הנאשם הודה, הורשע ונשלח לקבלת תסקיר מאת שירות המבחן, מבלי שהצדדים הגיעו להסכמה

בעניין העונש שיוטל עליו, ונמסר כי הם ישובו וישוחחו ביניהם לאחר קבלת התסקיר.

במהלך ההליך המשפטי הוגשו ארבעה תסקירים מטעם שירות המבחן, שתמציתם תפורט להלן:

תסקיר מיום 27.3.2023 - הנאשם בן 25, רווק, המתגורר עם אמו. הוריו של הנאשם גרושים מאז היה בן שנתיים ולו אח בכור. אביו של הנאשם נמצא בזוגיות חדשה ולו שני ילדים נוספים, היה בעל מכולת וכיום מתקיים מקצבת ביטוח לאומי עקב מחלת סכרת. אמו של הנאשם עוסקת בתחום הקוסמטיקה.

הנאשם תיאר תפקוד תקין במסגרות החינוך וכי השקיע זמנו בתחום הכדורגל בשאיפה לעסוק בכך בעתיד באופן מקצועי. בגיל 17 הנאשם עבד כשליח ועבר תאונת אופנוע קשה, בעקבותיה סובל מפוסט טראומה ופגיעות פיזיות, הכוללות פגיעה בפיקה ופריצות דיסק בגב התחתון, בנוסף מסר כי חווה קשיים בזיכרון וקשיים בשינה. עקב התאונה הנאשם לא גויס לצה"ל, ומתקיים מקצבת נכות בשיעור 45%. הנאשם מסר כי מאז התאונה היה בהליך שיקום ממושך, עבד תקופה קצרה בשנת 2019 אצל קרוב משפחה ומאז אינו עובד ונמצא במעקב פסיכיאטרי בקהילה.

הנאשם שיתף את שירות המבחן בנסיבות חייו באופן שטחי וחלקי, והתמקד בעיקר בתחושות סביב השלכות התאונה עליו, הביע תסכול ואף תוקפנות, עמדותיו היו קורבניות והוא ביטא חוסר תקווה וחוסר עניין בשינוי מצבו. שירות המבחן התרשם מקהות, צמצום הטווח הרגשי ואימוץ עמדה פסימית לגבי העתיד. כן התרשם שירות המבחן מקושי בוויסות רגשי ותגובות אימפולסיביות במצבי דחק.

גם ביחס להרשעתו הקודמת התייחס הנאשם באופן מצומצם וקורבני. באשר לאירוע מושא כתב האישום, הנאשם טען כי אינו זוכר את פרטי האירוע, לדבריו בשל קשיי זיכרון ועל כן לא יכול היה שירות המבחן להביא את התייחסותו לאירוע.

שירות המבחן מנה את גורמי הסיכון לביצוע עבירות נוספות בעתיד, שכללו את עברו הפלילי של הנאשם בתחום האלימות, דפוסי חשיבה קורבניים, הבעת תחושות של חוסר ערך עצמי, אשמה וחוסר אמון, עמדה מתנגדת ושוללת, וכן חוסר עניין בהקשר למצבו המשפטי ולעונש שיוטל עליו. בהערכת כוחות וסיכויי שיקום מנה שירות המבחן את משפחתו של הנאשם המהווה עבורו גורם תמיכה.

לאור האמור, ובשל העדר מוטיבציה לטיפול ושינוי מצבו, העריך שירות המבחן כי אין באפשרותו להשפיע על מצבו של הנאשם ולא בא בהמלצה שיקומית בעניינו. עם זאת, צוין כי הנאשם זקוק לטיפול ייעודי בתחום הטראומה. שירות המבחן מסר כי אם במעמד הדיון יחליט הנאשם לבחון בשנית את השתלבותו בטיפול, מומלץ להפנותו לטיפול באמצעות הפנייה מהפסיכיאטר המטפל, אך צוין כי ידוע שקיימות רשימות המתנה ארוכות בשירות הציבורי.

הוגשה בקשה משותפת לנאשם זה ונאשמים נוספים, בהסכמת המאשימה, לדחיית מועד הדיון מיום 29.3.2023 ליום 10.5.2023, בשל דיון הוכחות שנקבע ביומן ב"כ הנאשמים, והדיון נדחה כמבוקש.

בדיון ביום 10.5.2023, בשל המצב הביטחוני, הגיעו ב"כ הנאשמים לאולם בית המשפט יחד עם ילדיהם הקטנים, וכאשר החלו אזעקות עזבו את בית המשפט והודיעו לנאשמים שלא להגיע לדיון, על אף שלא ניתנה כל הוראה על ביטול דיון זה כמו גם כלל הדיונים שנקבעו. בהיעדר הנאשמים ובאי כוחם מהדיון, נאלץ בית המשפט לדחות את מועד הטיעונים לעונש ליום 5.7.2023, ומועד זה נדחה שוב לבקשת ב"כ הנאשם וב"כ נאשמים נוספים בשל דיונים אחרים שקבועים ביומנם ליום 17.7.2023.

בדיון שהתקיים ביום 17.7.2023 ביקש ב"כ הנאשם דחיה על מנת לנסות למנף את ההליך המשפטי לטובת טיפול והציגו מסמך לפיו סמוך למועד הדיון, ביום 12.7.2023, ביקר הנאשם אצל פסיכיאטר מטעם קופת החולים, ומסר לו שהוא מתקשה להירדם ולעיתים מתעורר מסיוטים ולעיתים עקב תחושות כאב. כמו כן, מהמסמך עלה כי הנאשם מטופל בקנביס רפואי ותרופות נוספות. הנאשם עצמו טען בדיון כי הוא מעוניין לטפל בבעיותיו. ב"כ המאשימה התנגד לדחייה המבוקשת, וטען כי אינו רואה כל קשר בין הבעיות הנפשיות מהן סובל הנאשם להליך המשפטי או לטיפול בשירות המבחן.

בית המשפט ציין בהחלטתו כי אינו רואה טעם בדחייה המבוקשת כדי לגרום לנאשם להשתלב בטיפול נפשי, שאינו במסגרת הטיפול שניתן על ידי שירות המבחן. עם זאת, מאחר שהטיעונים לעונש בעניינו של נאשם 1 נדחו בשל אי התייצבותו ולפנים משורת הדין, קבע כי יידחו הטיעונים לעונש גם בעניינו של נאשם 2 ובפעם האחרונה, ליום 18.10.2023, לצורך קבלת תסקיר משלים.

בשל פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" והתקנות שהוצאו בשל מצב זה, נדחה הדיון שוב לחודש ינואר 2024.

תסקיר משלים מיום 28.12.2023 -

שירות המבחן ציין כי נפגש עם הנאשם, שמסר לו כי לפני מספר חודשים שב לעבוד בעסק של קרוב משפחתו, המאפשר לו לעבוד במשרה חלקית. הנאשם הציג לשירות המבחן מסמך מיום 3.12.2023 בו המליץ הרופא המטפל להפנותו למחלקת שיקום בבית החולים "רעות" ולמחלקת שיקום פוסט טראומה בבית החולים איכילוב, והנאשם מסר שהוא ממתין כי יוזמן לפגישה.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם עורך מאמצים לשיפור מצבו, מביע מוטיבציה לקדם ענייניו ולחזק חלקיו המתפקדים כחלק מהליך השיקום וחזרתו לשגרה מתפקדת. לפיכך, שירות המבחן סבר כי שילוב הנאשם בטיפול ייעודי יסייע בהפחתת הסיכון הנשקף מהתנהגותו. לאור שיתוף הפעולה של הנאשם עם שירות המבחן והבעת רצון לשינוי אורחות חייו והגברת ההיבטים המטיבים בתפקודו, לצד ההתרשמות כי התנהלותו אינה מתאפיינת בדרך כלל בדפוסים אלימים ופוגעניים וכי מעורבות הנאשם באירוע מושא כתב האישום חריגה להתנהגותו ומבטאת את הקשיים הרגשיים והנפשיים עימם הוא מתמודד, שירות המבחן ראה חשיבות להמשיך לסייע לנאשם בקבלת עזרה מקצועית לקשייו והמליץ להטיל על הנאשם צו מבחן למשך שנה, במסגרתו יעקוב אחר שילוב הנאשם בטיפול בבתי החולים רעות ואיכילוב וכן הטלת צו של"צ בהיקף 100 שעות כענישה מוחשית שתחזק את הקשר בין מעשיו לתוצאותיהם.

בדיון שהתקיים ביום 3.1.2024 ביקש ב"כ הנאשם דחייה ולהורות על קבלת תסקיר משלים שיבחן את שיתוף הפעולה של הנאשם עם גורמי הטיפול אליהם הופנה. הנאשם מסר בדיון כי פנה לבתי החולים, אך נוכח עומס רב עדיין לא זומן ונמסר לו כי עליו להמתין כשלושה חודשים עד שיזומן.

ב"כ המאשימה ציינה כי עמדתה להטלת מאסר בדרך של עבודות שירות, אם הנאשם ימצא מתאים לכך, ולכן ביקשה שהנאשם ישלח לקבלת חוות דעת מאת הממונה על עבודות השירות בשב"ס ולא התנגדה לבקשת ב"כ הנאשם לקבלת תסקיר משלים.

נוכח האמור, ותוך שהודגש בהחלטה כי אין בכך כדי לשמש אינדיקציה כלשהי לעמדת בית המשפט לגבי אופן סיום ההליכים המשפטיים בתיק זה, נשלח הנאשם לקבלת תסקיר משלים ולראיון התאמה בפני הממונה על עבודות השירות בשב"ס, והדיון נדחה לחודש יוני 2024.

תסקיר משלים מיום 10.6.2024 - בתקופת הדחייה שוחח שירות המבחן עם הנאשם שמסר כי בחמשת החודשים האחרונים ובאופן זמני הוא עבר להתגורר עם אביו בצפון הארץ וכרגע אינו משולב בתעסוקה, בין היתר, בשל פציעה בידו וניתוח שעבר לפני מספר ימים. הנאשם מסר עוד כי בשל המלחמה, רשימות ההמתנה לטיפול הן ארוכות מהרגיל, קיים קושי רב לקבוע תורים ולהתחיל בטיפול, והוא עדיין ממתין לתשובה לגבי שילובו בטיפול. שירות המבחן העריך כי יש מגמת הפחתה ברמת הסיכון הנשקפת מהתנהגות הנאשם לאורך הקשר עם שירות המבחן, רצון שלו לשינוי אורחות חייו ושיתוף הפעולה עם שירות המבחן, לאור הזמן שחלף מאז האירוע מושא כתב האישום וההתרשמות כי להליך המשפטי המתנהל כנגד הנאשם אפקט מרתיע ומסייע בחיזוק גבולותיו, הומלץ לסיים את ההליך ולהטיל עליו צו מבחן למשך שנה לשם מעקב אחר שילובו בטיפול וצו של"צ בהיקף 100 שעות וכן מאסר מותנה כעונש הרתעתי.

ביום 27.5.2024 הודיע הממונה על עבודות השירות כי הנאשם התייצב לראיון ההתאמה ללא המסמכים הרפואיים הנדרשים ולכן נמנע מהממונה לערוך חוות דעת בעניינו ולהגישה לבית המשפט. הודעה זו נשלחה לעיון ב"כ הצדדים, וב"כ הנאשם הודיע כי בשל תקלה במשרדו לא מסר לנאשם את המסמכים הנדרשים לשם חתימת הרופא המטפל, ביקש לדחות את הדיון ולשלוח את הנאשם שוב לבדיקת התאמה. לאור הבקשה ובאין התנגדות מצד המאשימה, נענה בית המשפט לבקשה.

בדיון שהתקיים ביום 10.7.2024 טען ב"כ הנאשם כי הוא מבקש לאמץ את המלצת שירות המבחן וכן להאריך את המאסר המותנה התלוי ועומד נגד הנאשם. ב"כ המאשימה ציינה כי אין כל המלצה בתסקירי שירות המבחן ביחס להארכת המאסר המותנה, וכן ציינה כי הנאשם נשלח לממונה על עבודות השירות והתבקשה דחייה לצורך בדיקת מצבו הרפואי. לדברי ב"כ המאשימה, בשלב זה לא תוכל לשקול את בקשת ב"כ הנאשם, ולא התנגדה לשליחת הנאשם לתסקיר משלים לעניין זה מבלי להתחייב בדבר עמדתה העונשית.

הוגשה חוות דעת הממונה על עבודות השירות בשב"ס שאינה סופית, מאחר שהנאשם נדרש להציג חוות דעת אורתופדית אודות השבר בידו וכן חוות דעת פסיכיאטרית.

בנסיבות אלו, דחה בית המשפט את הדיון פעם נוספת לקבלת תסקיר משלים, השלמת חוות דעת הממונה על עבודות השירות וטיעונים לעונש, תוך שחזר והדגיש כי אין בכך כדי לטעת תקווה בליבו של הנאשם לגבי אופן סיום ההליכים בתיק.

תסקיר משלים מיום 18.11.2024 - הנאשם מסר לשירות המבחן כי שב להתגורר בבית אמו בתל אביב ומשולב בעבודה מזדמנת לפי יכולתו. שירות המבחן התרשם כי הנאשם עורך מאמצים לייצר שגרה מתפקדת ובריאה, לצד מגבלותיו הפיזיות, שמפחיתה את הסיכון הנשקף מהתנהגותו עוברת החוק ומעידה על מגמת התייצבות בהתנהלותו. לאור האמור והזמן שחלף שירות המבחן שב על המלצתו מהתסקיר הקודם, וכן המליץ על הארכת המאסר המותנה התלוי ועומד נגד הנאשם.

הדיון שנקבע לחודש נובמבר 2024 נדחה לפי בקשת ב"כ הנאשם, שציין כי הנאשם הוזמן לראיון התאמה במועד שהוא מאוחר למועד הדיון.

ביום 25.12.2024 התקבלה חוות דעת הממונה על עבודות השירות בשב"ס לפיה הנאשם נמצא כשיר לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות עם מגבלות של עבודה במאמץ פיזי מוגבל, ללא עבודה עם כלי חיתוך והרמת משאות כבדים. ביום 1.1.2025 טענו הצדדים לעונש.

תמצית טיעוני הצדדים לעונש

ב"כ המאשימה פירטה בטיעוניה לעונש את נסיבות ביצוע העבירות, הנזקים שנגרמו למתלוננים כתוצאה ממעשי הנאשם וחבריו לכתב האישום, יחד עם הנאשמים האחרים, וטענה כי ומידת הפגיעה שפגע הנאשם בערכים החברתיים המוגנים היא משמעותית.

ב"כ המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם במקרה זה נע בין 8 ל-16 חודשי מאסר, אולם לאור הענישה שהוטלה על יתר הנאשמים, ובפרט על נאשם 3 שחלקו זהה לנאשם 3, היא תעתור לאותו מתחם שנקבע שבעניינו של נאשם 3, דהיינו, מתחם הענישה הנע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות ועד 14 חודשי מאסר בפועל.

ב"כ המאשימה התייחסה לאמור תסקירי שירות המבחן, וטענה כי הלכה למעשה הנאשם לא עבר כל טיפול במהלך הזמן שחלף, ולכן אין מקום לקבל את המלצת שירות המבחן, שאינה בהלימה לחומרת מעשיו של הנאשם וכי אין הצדקה לחריגה מהמתחם משיקולי שיקום ולהארכת המאסר המותנה התלוי ועומד כנגדו.

ב"כ המאשימה עתרה לגזור על הנאשם 4 חודשי מאסר בפועל ולהפעיל במצטבר את המאסר על תנאי התלוי ועומד נגד הנאשם, כך שסך הכול יושתו על הנאשם 7 חודשי מאסר שיכול שירוצו בעבודות

שירות, לצד ענישה נלווית בדמות מאסר מותנה וקנס בסך 5,000 ש"ח כפי שנקבע בעניינו של נאשם 3.

ב"כ הנאשם עתר לאימוץ המלצות שירות המבחן שהוגשו בעניינו של הנאשם, ולהבחנה בינו לבין יתר הנאשמים, ובפרט בינו לבין נאשם מספר 3, לאור נסיבותיו האישיות. ב"כ הנאשם הדגיש כי בשונה משאר הנאשמים, הנאשם עבר תאונת דרכים קשה, שגרמה לו לפוסט טראומה ממנה הוא סובל עד היום. עוד טען ב"כ הנאשם כי בעקבות התאונה, נגדע בגיל 17 חלומו של הנאשם להיות שחקן כדורגל, הוא מוגבל בכל תחומי חייו ומתקשה למצוא עבודה.

ב"כ הנאשם טען כי הנאשם שיתף פעולה עם שירות המבחן, אך הוא עדיין ממתין לתור לטיפול בפוסט טראומה שהתעכב בשל המלחמה, תאונה נוספת שעבר הנאשם ונסיבות נוספות שאינן תלויות בנאשם.

ב"כ הנאשם טען כי מהתסקירים עולה שיש התייצבות מסוימת במצבו של הנאשם והפחתה בסיכון הנובע ממנו, ולאור חלוף הזמן המלצת שירות המבחן היא ראויה.

אשר לעניין אחידות הענישה, טען ב"כ הנאשם כי נאשם 3 לא עבר הליך טיפולי, התסקיר שהוגש בעניינו לא היה חיובי והקמ"ן לא אישר את השתתפותו בעבודות שירות.

לטענת ב"כ הנאשם, אף שהנאשם נמצא כשיר לבצע עבודות שירות, הוא לא יצליח לבצען מאחר שהוא סובל מכאבים.

בסיום טיעונו לעונש חזר ב"כ הנאשם וטען כי יש לאמץ את המלצות שירות המבחן, להשית על הנאשם צו מבחן וצו של"צ ולהאריך את המאסר המותנה.

כשניתנה לנאשם הזדמנות לומר את דברו טרם גזר הדין, הוא השיב שאין לו מה להוסיף.

דין והכרעה

הנאשם קשר קשר עם יתר הנאשמים שבכתב האישום ועם אחר, איימו יחד בהתנהגותם על המתלוננים, ויחד עם נאשם 3 ואחר, חבל ברכבו של אחד המתלוננים וגרם לנזקים משמעותיים לרכבו, הכוללים ניפוץ שמשות ופנסים, כיפוף פח, שבירת מראות ועוד, כעולה מתמונות הרכב שהוגשו, והכל באמצעות אלות, מקלות ובעיטות, כשנאשמים 1, 4 ו-5 סייעו להם בכך. אחד מהמתלוננים נפצע באירוע באצבעו מרסיס זכוכית (יש לציין כי לא יוחסה לנאשמים עבירה בגין האמור).

באירוע האלים והברוטאלי המשתקף מעובדות כתב האישום היה פוטנציאל לנזק אף יותר גדול מזה שנגרם בפועל.

עוד עולה מנסיבות ביצוע העבירות כי קדם לאירוע תכנון מוקפד והיערכות מתאימה, שכן הנאשם וחבריו קשרו קשר בינם לבין עצמם ועם אחר נוסף מבעוד מועד, שמטרתו אימים על המתלונן והריסת רכבו, התארגנו, ופעלו באופן בריוני ואגרסיבי להגשמת הקשר, והכל בעקבות אירוע מקדים (שלנאשם כלל לא היה קשר אליו).

הנאשם הגיע יחד עם חבריו לכתב האישום בשני כלי רכב למקום בו היו המתלוננים, כשהם מצוידים במקלות ובאלות, בהם עשו שימוש במהלך האירוע, ובתום האירוע, כאשר המתלוננים הצליחו לברוח מהמקום, גם אז לא הניחו להם הנאשמים ונסעו אחריהם.

הערכים החברתיים אשר בהם פגע הנאשם במעשיו הם זכותו של כל אדם לשמירה על בטחונו האישי, שלוות נפשו, גופו, קניינו וחופש הפעולה שלו, ובמכלול הנסיבות, מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה דנא היא משמעותית וממשית.

החלק היחסי באירוע של כל אחד מהנאשמים שבכתב האישום הוא שונה, בהתאם למידת מעורבותו. באופן כללי ניתן לקבוע כי חלקו היחסי של נאשם זה הוא חלק משמעותי, שכן הוא לקח בו חלק פעיל, חבל ברכב המתלונן בצוותא עם נאשם 3 ועם אחר, בעוד שהנאשמים 1, 4 ו-5 רק סייעו בעדם.

הענישה הנוהגת בעבירות אותן עבר הנאשם כוללת טווח ענישה רחב, הנובע מהנסיבות השונות של האירועים והנסיבות האישיות של העבריין העומד לדין. קשה למצוא בפסיקה מקרה הזהה בעובדותיו למקרה דנא ואף ב"כ הצדדים לא הפנו את בית המשפט לפסיקה כלשהיא.

אין חולק כי פסיקה ענפה חזרה והדגישה כי את נגע האלימות בחברה יש למגר וכי על בתי המשפט לתת ידם לכך באמצעות הטלת ענישה משמעותית ומרתיעה.

לאור עקרון ההלימה, הערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, נסיבות ביצוע העבירות והענישה הנוהגת, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם נע החל ממספר חודשי מאסר ועד 14 חודשי מאסר.

מתסקירי שירות המבחן שתמציתם פורטה לעיל לא מצאתי כי התקיימו נסיבות המצדיקות לחרוג בעניינו של הנאשם ממתחם העונש ההולם לחומרה מטעמי שלום הציבור או לקולה מטעמי שיקום, ואסביר -

כפי שצוין לעיל, בתסקיר הראשון שהוגש בחודש מרץ 2023, שירות המבחן לא בא בכל המלצה טיפולית בעניינו של הנאשם בשל התרשמותו מהעדר מוטיבציה מצד הנאשם לקבלת טיפול. הלכה למעשה, מאז ועד היום, למרות דחיות חוזרות ונשנות והזדמנויות רבות שניתנו לנאשם, הוא לא השתלב בפועל בכל טיפול שהוא.

כל שינוי לכאורה במצבו של הנאשם, עליו ביסס שירות המבחן את המלצתו, הוא בשל הבעת רצון מילולי מצד הנאשם לשינוי אורחות חייו ופנייתו לפסיכיאטר שהפנה אותו לקבלת טיפול שטרם החל נכון למועד זה, הא ותו לא.

אף כי בהתאם להוראת סעיף 40ד(א) לחוק העונשין לעיתים די בפוטנציאל לשיקום ואין צורך להוכיח כי בפועל הנאשם השתקם, הודגש בסעיף זה כי יש צורך ב"סיכוי של ממש" לשיקום. בפסיקת בתי המשפט נקבע כי לשם חריגה ממתחם הענישה לקולה מטעמי שיקום, יש צורך שהנסיבות ילמדו על קיומם של שיקולי שיקום כבדי משקל, שיהיה בהם כדי להצדיק סטייה לקולה מהמתחם. בהקשר זה, על בית המשפט לבחון האם השינוי שעבר הנאשם שנדון לפניו נותן אותותיו במישורים השונים של חייו, לרבות בדרך חשיבתו שהביאה אותו לביצוע המעשים ובאיזה שלב של ההליך השיקומי מצוי הנאשם, ורק במקרים נדירים שבהם קיימים סיכויי שיקום מובהקים המצדיקים, בבחינת יוצא מן הכלל, יש מקום לסטות ממתחם העונש ההולם (ראו לדוגמה ע"פ 1229/19 סלומנסקי נ' מדינת ישראל (01.07.2019)).

בתסקיר הראשון ציין שירות המבחן כי עמדותיו של הנאשם לגבי האירוע מושא כתב האישום ולגבי הרשעתו הקודמת הן עמדות קורבניות, ולא מצאתי בתסקירים הבאים כל התייחסות לשינוי בעמדות אלו מצד הנאשם או לשינוי באורחות חייו של נאשם. בהקשר זה אוסיף כי הקשיים מהם סובל הנאשם מקורם בתאונה שעבר עוד בגיל 17, דהיינו לפני כעשור, ללא השתלבות בטיפול הנדרש במצבו. טיפול כזה יכול לקבל מי שחש שזקוק לכך במסגרות ציבוריות, אך גם במסגרות פרטיות שהתורים בהם קצרים הרבה יותר. מהאמור בתסקירי שירות המבחן עולה כי גם בכל הזמן שחלף מאז שהנאשם ביצע העבירות ועד לסיום ההליך המשפטי, בפועל לא התקיים כל הליך טיפולי. שירת המבחן מסתמך על הערכתו כי הסיכון במצב של הנאשם פחת רק מתוך כך שלא נפתחו נגדו תיקים חדשים, עובדה שאין בה כדי להצביע על שיקום וספק בעיני אם ניתן ללמוד מכך אפילו על "ניצני שיקום". כמו כן, אין ספק כי גם אם הנאשם יתחיל בעתיד כלשהוא להשתלב בטיפול, צפויה לו דרך טיפולית ארוכה. משכך, לא מתקיימים אותם שיקולי שיקום מובהקים וכבדי משקל, שיהיה בהם כדי להצדיק סטייה לקולה ממתחם העונש ההולם.

כמו כן, איני מקבלת את ההנחה שהניח שירות המבחן לפיה האירוע הנדון הוא אירוע חריג להתנהגותו של הנאשם. ראשית, מאחר שבפועל הנאשם לא מסר לשירות המבחן כל התייחסות לאירוע, למעט אותה הבעת עמדה קורבנית כמפורט במסגרת התסקיר הראשון בעניינו, ושנית, מאחר שלא היה מדובר באירוע אלימות יחיד בחייו של הנאשם, כפי שניתן ללמוד מעברו הפלילי של הנאשם, הכולל עבירות אלימות.

לאור כל האמור, יש לקבוע את עונשו של הנאשם בתוך מתחם הענישה, בהתאם לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, שיפורטו להלן -

לקולה יש להתחשב בנסיבות שלהלן:

הנאשם כיום כבן 27, ובעת האירוע מושא כתב האישום היה בן 24.

הנאשם הודה במיוחס לו בכתב האישום שתוקן לקולה, וחסך בכך זמן שיפוטי יקר.

מאז האירוע חלפו כשלוש שנים ולא נפתחו נגד הנאשם תיקים חדשים. הנאשם הביע רצון לקבלת טיפול מתאים.

הנאשם נעצר במסגרת מעצר ימים, שוחרר למעצר בית מלא בפיקוח, וסמוך לאחר הגשת כתב האישום הוקלו התנאים המגבילים באופן שהותר לנאשם לצאת במהלך שעות היום בפיקוח כדי לחפש עבודה, ולאחר כארבעה חודשים, הוקלו התנאים פעם נוספת למעצר בית לילי, ולא נטען כי הפר את התנאים המגבילים.

כן יש להתחשב בנסיבות האישיות של הנאשם שפורטו בהרחבה בתסקירי שירות המבחן ונזכרו לעיל, לרבות מצבו הרפואי והנפשי המצדיקים התחשבות.

לחומרה יש להתחשב בכך שלנאשם עבר פלילי הכולל הרשעה בגזר דין מיום 8.1.2020 ב-ת"פ 71307-12-18 של בית משפט השלום בנצרת, בגין עבירות של תקיפה סתם על ידי שניים או יותר והתנהגות פרועה במקום ציבורי. לפי עובדות כתב האישום שם, הנאשם תקף יחד עם אביו ואחיו עובד בחנות נוחות על רקע אי שביעות רצונם מהשירות אותו נתן להם. בגזר הדין אימץ בית המשפט הסדר טיעון בין הצדדים, והטיל על הנאשם 3 חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים והתנאי הוא שלא יעבור כל עבירה מהעבירות בהן הורשע וכן פיצוי למתלונן והתחייבות כספית על סך 2,000 ₪ למשך שנתיים.

מאחר שבאירוע זה עבר הנאשם עבירות אלימות יחד עם בני משפחתו, הדבר מעלה תהיות גם לגבי הרקע המשפחתי של הנאשם והערכים עליהם גדל וחונך, ולא מצאתי בתסקיר שירות המבחן כל התייחסות לכך.

אין חולק בין הצדדים כי המאסר על תנאי שהושת על הנאשם הוא בר הפעלה בתיק שלפניי. העובדה כי הנאשם חזר ועבר עבירות אלימות על אף ההליך המשפטי הקודם, מלמדת כי לא הורתע ממנו, והמאסר המותנה וההתחייבות הכספית לא היה בהם כדי לגרום לו להפסיק לפעול באופן אלים.

המחלוקת בין הצדדים היא בסוגיה האם יש להפעיל את המאסר המותנה או להאריכו ובמחלוקת זו יש להכריע.

הוראות החוק בהקשר זה ידועות וברורות - סעיף 55 לחוק העונשין מורה כי נאשם שהורשע בעבירה נוספת בגינה הוטל עונש מאסר על תנאי, יופעל נגדו עונש המאסר על תנאי. הפסיקה חזרה וקבעה כי מאסר מותנה משמש כמנגנון הרתעתי, שנועד להזהיר את הנאשם מפני חזרה על מעשים אסורים, וכי כאשר מנגנון זה אינו מצליח למנוע את החזרה על העבירה - ככלל, יש להפעיל את הרכיב העונשי של המאסר המותנה במלואו (ראו לדוגמה - רע"פ 7391/08 מחאג'נה נ' מדינת ישראל (14.9.2009)) וכן רע"פ 9016/14 אבו זהרה נ' מדינת ישראל (11.2.2015)).

סעיף 56 לחוק העונשין, קובע את החריג לכלל זה, ומסמך את בית המשפט להורות על הארכת תקופת התנאי, אם שוכנע שבנסיבות העניין לא יהיה צודק להפעיל את המאסר על תנאי ומטעמים שיירשמו. מכאן, הארכת מאסר על תנאי מהווה **חריג** בו יעשה בית המשפט שימוש רק במקרים שבהם יהיה משום אי צדק בהפעלתו, וכאשר עונש מאסר יהא עונש מופרז לחומרה בהתחשב, בין היתר, בנסיבותיו האישיות של הנאשם.

לא מצאתי כי יהיה זה משום אי צדק בהפעלת עונש המאסר על תנאי. אורך המאסר על התנאי שהושת על הנאשם בן 3 חודשים, אינו מהווה עונש מופרז לחומרה אם יופעל בתיק לפניי, אף בהתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם. אירוע התאונה ארע כשנתיים לפני הרשעתו הראשונה של הנאשם, ומאז לא חל שינוי לרעה במצבו הפיזי, הבריאותי או הנפשי של הנאשם.

עם זאת, יש להתחשב כי העבירות מושא התיק שלפניי אירעו סמוך לפני תום תקופת התנאי וכן בנסיבות לקולה שפורטו לעיל, לשם חפיפה משמעותית של עונש המאסר שיושת על הנאשם עם המאסר על תנאי שיופעל. כמו כן, מאחר שהנאשם לא ריצה בעבר עונש מאסר בפועל, ומאחר שנמצא כשיר לריצוי מאסרו בדרך של עבודות שירות, יש לאפשר לו זאת ולא לשלוח אותו למאסר בפועל.

בנוסף, מכוח עקרון אחדות הענישה בקביעת עונשו של הנאשם יש להתחשב בענישה שהוטלה על הנאשמים האחרים בתיק זה (כל גזרי הדין הם חלוטים), כאשר הנאשם שלפניי הוא האחרון מבין הנאשמים שנגזר דינו.

ראשית, אציין כי כל הנאשמים שבכתב האישום היו צעירים, כאשר הנאשם שלפניי היה המבוגר ביותר בין בני החבורה.

שנית, נגד אף אחד מהנאשמים האחרים לא נפתחו תיקים חדשים מעת האירוע ועד שנגזר דינם.

שלישית, נגד אף אחד מהנאשמים האחרים לא היה תלוי ועומד מאסר מותנה.

רביעית, חלקו של כל אחד מהנאשמים באירוע היה שונה, ובהתאם היה שוני בעבירות בהן הורשע כל אחד מהם.

בנוסף, מטבע הדברים קיים שוני בנסיבות האישיות של כל אחד מהנאשמים, ובהתאם לכל האמור גם הענישה שהוטלה על כל אחד מהם, כמפורט להלן -

נאשם 1 - היה כבן 20 בעת האירוע, נעדר עבר פלילי. חלקו באירוע לא היה חלק עיקרי, והוא שימש כמסייע למעשי חבריו, ובהתאם הורשע בעבירות של קשירת קשר לפשע, סיוע לחבלה במזיד ברכב ואיומים בצוותא.

שירות המבחן פירט בתסקיר את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות המורכבות של נאשם 1, התרשם כי המסוכנות כי יעבור עבירות נוספות בעתיד נמוכה, והמליץ לסיים את ההליך המשפטי נגדו בצו של"צ בהיקף של 140 שעות.

הצדדים הגיעו להסכמה לפיה עתרו במשותף להטיל על נאשם 1 צו של"צ בהיקף של 200 שעות, מאסר על תנאי וקנס בסך 5,000 ₪, והיו חלוקים רק בעניין הותרת הרשעתו בדין על כנה. בגזר הדין דחה בית המשפט את עתירת נאשם 1 לביטול ההרשעה, אימץ את רכיבי הענישה שהוסכמו בהסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים, הטיל על נאשם 1 מאסרים על תנאי בני 3 ו-5 חודשים, צו של"צ בהיקף של 200 שעות וקנס בסך 5,000 ₪.

נאשם 3 - היה כבן 19.5 בעת האירוע. ב"כ הצדדים בתיק שלפניו התייחסו בטיעוניהם לעונש שהוטל על נאשם 3, מאחר שחלקו של נאשם 3 באירוע מושא כתב האישום דומה לחלקו של נאשם זה ובהתאם לכך הם הורשעו באותן העבירות.

שירות המבחן המליץ לסיים את ההליך המשפטי נגד נאשם 3 במאסר על תנאי וצו של"צ בהיקף של 140 שעות.

נאשם 3 עמד לדין בעבר בבית משפט השלום לנוער בגין עבירה של תקיפה על ידי שניים או יותר משנת 2016, ובשנת 2018 הסתיים ההליך ללא הרשעה והושתו עליו קנס, התחייבות ופיצוי.

מאחר שנאשם 3 לא ריצה בעבר מעולם עונש מאסר, בית המשפט שלח אותו לממונה על עבודות השירות בשב"ס לבחינת התאמתו לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות, אך הוא לא נמצא מתאים בשל חו"ד מודיעינית.

בגזר הדין בית המשפט ציין כי מתוך התחשבות בנסיבות לקולה, גילו הצעיר ביותר של נאשם 3 בעת האירוע, מצבו המשפחתי, הודאתו, חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות והעובדה כי לא ריצה בעבר מאסר בפועל, החליט להטיל על נאשם 3 מאסר בפועל לתקופה קצרה באופן משמעותי מזו שסבר כי נכון יהיה להטיל עליו לו היה מתאים לריצוי בדרך של עבודות שירות. על נאשם 3 נגזרו חודשיים מאסר בפועל, מאסרים על תנאי בני 4 ו-6 חודשים וקנס בסך 5,000 ₪.

נאשם 4 - היה כבן 23 בעת האירוע, נעדר עבר פלילי. נאשם 4 הורשע בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע והחזקת סכין. במהלך האירוע האלים עמד נאשם 4 מן הצד ולא נטל בו כל חלק. כמו כן, לא הוכח כל קשר בין האירוע האלים ולבין החזקת הסכין שנמצאה עליו בעת שהמשטרה עצרה אותו בשלב מאוחר יותר. נאשם 4 עבר תאונה קשה כשהיה בן 6, שאותותיה ניכרים על גופו, סובל מכאבים קשים ובעל רישיון לשימוש בקנאביס רפואי. על נאשם 4 נגזרו מאסר מותנה בן 4 חודשים, קנס בסך

5,000 ₪ והתחייבות על סך 5,000 ₪.

נאשם 5 - היה כבן 21 בעת האירוע, נעדר עבר פלילי. נאשם 5 הורשע בכתב אישום מתוקן בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, סיוע לחבלה במזיד ברכב ואיומים בצוותא, חלקו באירוע לא היה חלק עיקרי והוא לא לקח חלק פעיל באירוע האלים. נאשם 5 עבר תאונת אופנוע קשה בגינה נפגע בגופו, לא גויס בשל כך לשירות צבאי וקיבל רישיון רפואי לשימוש בקנאביס. שירות המבחן העריך כי קיים סיכון נמוך כי נאשם 5 יעבור עבירות נוספות בעתיד והמליץ לסיים את ההליך המשפטי נגדו בצו של"צ בהיקף של 140 שעות.

בית המשפט גזר על נאשם 5 מאסרים על תנאי בני 3 ו-5 חודשים, צו של"צ בהיקף של 200 שעות וקנס בסך 5,000 ₪.

נאשם 6 - היה כבן 22 בעת האירוע, נעדר עבר פלילי. נאשם 6 הורשע במסגרת הסדר טיעון "סגור" בעבירה של קשירת קשר לפשע בלבד, ונגזר עליו מאסר מותנה בן 4 חודשים וקנס בסך 5,000 ₪.

אם הנאשם שלפניי יסיים את ההליך המשפטי בהתאם להמלצת שירות המבחן (ויוער כי להלכה למעשה המלצות שירות המבחן לא אומצו לגבי אף אחד מהנאשמים האחרים שבעניינם הוגש תסקיר), הרי שיהיה בכך כדי לפגוע בשוויון באכיפת הדין כלפי אותם נאשמים שהיו מעורבים יחד עם הנאשם באירוע.

מכל הטעמים האמורים, החלטתי להעמיד את עונשו של הנאשם בשליש התחתון של מתחם הענישה, להפעיל את המאסר על תנאי התלוי ועומד נגדו בחופף ובמצטבר, ולאפשר לנאשם לרצות את מאסרו בדרך של עבודות שירות, וכן להטיל עליו מאסרים מותנים מרתיעים וקנס. לא אורה על הפעלת ההתחייבות הכספית שהוטלה על הנאשם מאחר שהעתקה לא הוגש.

סוף דבר

אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר לתקופה של 3 חודשים.

ב. אני מורה על הפעלת המאסר המותנה בן 3 חודשים שהוטל על הנאשם בגזר הדין מיום 8.1.2020 שניתן ב-ת"פ 71307-12-18 של בית המשפט השלום בנצרת, כך שחודשיים ממנו ירצו בחופף למאסר שהוטל בתיק זה וחודש במצטבר.

סך הכל ירצה הנאשם מאסר לתקופה של 4 חודשים בדרך של עבודות שירות, החל מיום

2.3.2025 ב"מרכז יום לקשיש אביבים", ברחוב חיים לבנון 75 רמת אביב, 5 ימים בשבוע, לפי טווח השעות המתאפשר בחוק העונשין ובהתאם למגבלותיו הרפואיות. בערבי חג וחול המועד הנאשם יועסק במקום העבודה וגם אם לא עבד באותו יום, בין מסיבותיו ובין מפני שהמקום סגור, יחויב ביום עבודה מלא.

הובהר לנאשם כי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח ובביקורות הפתע, וכי כל הפרה בעבודות השירות או ביצוע עבירות נוספות, יביאו להפסקה מנהלית ולריצוי העונש במאסר ממש.

על הנאשם להתייצב ביום 2.3.2025 בשעה 08:00 לצורך קליטה והצבה בפני המפקח על עבודות השירות ב"יחידת ברקאי" עבודות שירות, שלוחת מרכז, רחוב סלמה 53, תל-אביב (בניין משרד הפנים).

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מהיום כל עבירה נגד הרכוש או עבירת אלימות מסוג פשע.

ד. 4 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מהיום כל עבירה נגד הרכוש או עבירת אלימות מסוג עוון.

ה. קנס כספי בסך 5,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-4 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 1.3.2025 ובכל 1 לחודש שלאחריו. אם תשלום מן התשלומים לא יפרע במועדו ובמלואו, יעמוד מלוא הקנס או יתרתו לפירעון מידי.

הקנס יועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, וניתן יהיה לשלמו תוך שלושה ימים מיום גזר הדין באחת הדרכים המפורטות באתר האינטרנט של המרכז.

ניתן צו כללי למוצגים.

מזכירות בית-המשפט תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות בשב"ס.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תוך 45 ימים.

ניתן והודע היום, כ"ו טבת תשפ"ה, 26 ינואר 2025, במעמד הצדדים.